

Dosarul nr.2r-408/22

2-21114064-01-2r-03082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Valah)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Țurcan, L. Pruteanu, Iu. Cotruță)

DECIZIE

05 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Enwardo Investment Group”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Stegărescu împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Enwardo Investment Group”, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la încasarea contravalorii biletelor de călătorie, compensației, repararea prejudiciului cauzat, încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Enwardo Investment Group” cu privire la repunerea în termenul de apel și s-a restituit apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Enwardo Investment Group”, ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a ț ă :

La 28 iulie 2021, Anatolie Stegărescu, reprezentat de avocatul Denis Ipatii, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Enwardo Investment Group”, (în continuare SRL „Enwardo Investment Group”), intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, solicitând încasarea sumei de 791 de euro cu titlu de contravaloare a biletelor achitate, a sumei de 1150 de euro cu titlu de compensație, a sumei de 2000 de lei, a sumei de 191,16 lire turcești și a sumei de 90 de euro cu titlu de prejudiciu material cauzat, încasarea penalității în mărime de 1% pentru fiecare zi de întârziere și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin cererea depusă în cadrul ședinței de judecată din 10 februarie 2022, partea reclamantă a reiterat cerințele din cererea de chemare în judecată inițială și a concretizat suma penalității, solicitând încasarea sumei de 1673,9 euro pentru perioada 04 august 2021-10 februarie 2022.

Prin hotărârea din 10 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Stegărescu și s-a încasat de la SRL „Enwardo Investment Group” în beneficiul lui Anatolie Stegărescu prejudiciul material cu titlu de cost al biletelor de călătorie în sumă de 791 de euro, costul biletului retur de 90 de euro, costul cazării în hotel de 191,16 lire turcești și compensația în sumă de 600 de euro, în monedă națională la cursul oficial

la ziua executării hotărârii, costul testului de laborator în sumă de 2000 de lei și cheltuielile de traducere în sumă de 300 de lei; în rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată; s-a încasat de la SRL „Enwardo Investment Group” la bugetul de stat taxa de stat în mărime de 1007,39 de lei, de care reclamantul este scutit prin efectul legii.

La 19 mai 2022, SRL „Enwardo Investment Group” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 10 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de SRL „Enwardo Investment Group” cu privire la repunerea în termen și s-a restituit apelul declarat de SRL „Enwardo Investment Group” împotriva hotărârii din 10 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost înaintat în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 07 iulie 2022, SRL „Enwardo Investment Group” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea încheierii contestate, repunerea în termenul de apel, primirea apelului în procedură, admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că, nu a luat cunoștință nici de partea motivată a hotărârii, despre ce a indicat în apelul nemotivat, or, nu a cunoscut despre examinarea cauzei până la data de 13 mai 2022.

Totodată, a menționat că, activează de luni până vineri de la ora 09:00 până la orele 18:00, pe str. Armenească, nr. 33, mun.Chișinău, având un oficiu mare și activând un număr de peste 10 angajați, în care imposibil să nu fi fost observat de către poștaș sau altă persoană, unde au fost și trimise unele scrisori. La fel, nu cunoaște de ce anume scrisorile în cauza dată nu au ajuns, or, primește toate scrisorile și cele cu aviz simplu și cele cu aviz recomandat și este deschisă la orice reclamație. În cazul fostei adrese juridice din str. Veronica Micle, nr. 1/1, este caracteristică aceeași situație.

De asemenea, a precizat că, Anatolie Stegărescu cunoaște locul aflării, numărul de telefon, la care putea să apeleze și să anunțe problemele întâmpinate, pentru a fi rezolvate rezonabil și pentru a fi stabilit cine este vinovat pentru neefectuarea zborului.

Cu referire la prevederile art. 105 Cod de procedură civilă, a menționat că, scrisorile trimise de către instanță nu au fost cu aviz recomandat la adresa din str. Armenească, nr. 33, mun.Chișinău. Iar poșta electronică helpdesk@ifly.md nu este poșta principală a companiei, ea este destinată pentru pasagerii care au întrebări cu privire la efectuarea zborurilor și este deschisă foarte rar, precum și este gestionată de un angajat, care nu are atribuții juridice sau de conducere. În plus, răspuns că a fost recepționată, nu a fost transmis.

Recurentul a opinat că, scrisorile în această cauză au fost trimise în moduri diferite intenționat sau nu, ca în rezultat să nu ajungă în posesia companiei, chiar dacă, de facto, au fost trimise. Hotărârea primei instanțe este neîntemeiată, adoptată cu încălcarea normelor de drept material și procesual.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților la 03 august 2022, conform scrisorii (f.d.104) și a fost recepționată la 08 august 2022, conform avizelor de recepție (f.d.106-108).

La 08 august 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.109), Anatolie Stegărescu, reprezentat de avocatul Denis Ipatii, a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea respingerii recursului.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 21 iunie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 07 iulie 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii către participanții la proces la 28 iunie 2022, inclusiv prin intermediul poștei electronice (f.d.83-84). Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de SRL „Enwardo Investment Group” și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Stegărescu împotriva SRL „Enwardo Investment Group”, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la încasarea contravalorii biletelor de călătorie, compensației, repararea prejudiciului cauzat, încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost pronunțat la data de 10 februarie 2022 (f.d.45).

Hotărârea din 10 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel de către SRL „Enwardo Investment Group”, la data de 19 mai 2022, depunând în acest sens cererea de apel nemotivată (f.d.57-58).

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 Cod de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind respingerea cererii cu privire la repunerea în termenul de apel, depus împotriva hotărârii din 10 februarie

2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu restituirea cererii de apel, din motivele ce succed.

Colegiul învederează că, în temeiul art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 21 iunie 2022, a respins cererea depusă de SRL „Enwardo Investment Group” cu privire la repunerea în termen și a restituit apelul declarat de SRL „Enwardo Investment Group” împotriva hotărârii din 10 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelul a fost înaintat în afara termenului legal. Instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f.d.77-82).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, Colegiul reiterează că, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 10 februarie 2022 (f.d.45), însă cererea de apel a fost depusă de către SRL „Enwardo Investment Group” la data de 19 mai 2022 (f.d.57-58).

Având în vedere prevederile art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești, Colegiul reține constatarea instanței de apel precum că nu este motivată omiterea termenului, în situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 10 februarie 2022.

Or, în conformitate cu art. 111 alin.(3) Cod de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Prin prisma criticilor recurentului precum că nu a cunoscut despre procesul desfășurat până la data de 13 mai 2022, nici de partea motivată a hotărârii primei instanțe nu a luat cunoștință, având în vedere modalitatea de citare, în situația în care scrisorile nu au ajuns la destinatar, Colegiul relevă că, aceste împrejurări nu justifică omiterea termenului de contestare cu apel a hotărârii primei instanțe.

În virtutea art. 102 alin. (4¹) Cod de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

În context, Colegiul reține că, recurentul SRL „Enwardo Investment Group” a fost citat la sediul juridic deținut pe adresa din str. Veronica Micle, nr.1/1, mun.Chișinău, or, conform extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 14538 din 27 iulie 2021, la adresa dată era sediul juridic al SRL „Enwardo Investment Group” (f.d.9).

Aici Colegiul notează că, cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 28 iulie 2022 (f.d.3).

Drept urmare, pârâtul a fost citat pentru ședința de judecată numită pentru data de 02 decembrie 2021 ora 11:00, la sediul juridic deținut în perioada respectivă, prin citația expediată împreună cu cererea de chemare în judecată (f.d.27), doar că, a fost restituită corespondența (f.d.29).

În situația creată, în data de 02 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, pârâtului i-a fost expediată la adresa electronică helpdesk@ifly.md citația, prin care a fost informat despre examinarea cauzei civile date, numită pentru data de 10 februarie 2022 ora 15:00 (f.d.33).

De altfel, recurentul nici nu a negat faptul că adresa electronică helpdesk@ifly.md nu i-ar aparține, doar că indicat că, nu este poșta principală a companiei, fiind destinată pasagerilor cu întrebări referitor la efectuarea zborurilor și este deschisă foarte rar, precum și este gestionată de un angajat, care nu are atribuții juridice sau de conducere.

Colegiul notează că, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc. Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul precitat va cuprinde informații cu privire aceste inexactități. Cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj separat de la „Mail delivery system” sau extrasul dedus analizei va cuprinde mesajul de la „Mail delivery system” conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

În atare circumstanțe, Colegiul reiterează că, prima instanță a întreprins măsurile prevăzute de legislația în vigoare, comunicând actele pârâtului, aspect, în esență, reținut de instanța de apel, ceea ce a și determinat instanța ierarhic inferioară de a conchide că, pârâtul a cunoscut despre litigiul aflat pe rolul instanței de judecată.

Subsecvent, afirmația recurentului precum că, adresa electronică menționată s-ar deschide foarte rar, nu justifică casarea încheierii contestate, indiferent de atribuțiile persoanei care o gestionează, precum și lipsa răspunsului la e-mailul primit.

Cu referire la alegațiile recurentului referitor la noul sediu deținut pe adresa str. Armenească, nr.33, mun.Chișinău, Colegiul notează că, prima instanță a expediat corespondența la sediul juridic deținut în perioada de referință din str. Veronica Micle, nr.1/1, mun.Chișinău, aspect reiterat supra.

Aici Colegiul remarcă faptul că, la cererea de apel depusă la data de 19 mai 2022, de către SRL „Enwardo Investment Group” a fost anexată copia extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice cu același sediu str. Veronica Micle, nr.1/1,

mun.Chișinău (f.d.61). Or, doar la cererea de recurs depusă la 07 iulie 2022 împotriva încheierii instanței de apel, a fost anexată copia extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr.497143 din 30 iunie 2022 cu sediul pe str. Armenească, nr.33, mun.Chișinău, precum și copia deciziei privind înregistrarea modificărilor a organului abilitat datată cu 30 iunie 2022 (f.d.90,93).

În temeiul art. 102 alin.(7) Cod de procedură civilă, citațiile și înștiințările judiciare trimise la sediul persoanelor juridice și nerecepționate la expirarea termenelor de reclamare se consideră înmânate la data expirării termenului de reclamare chiar dacă destinatarul nu a reclamat corespondența de la oficiul poștal. Citațiile și înștiințările expediate la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate.

În conformitate cu art. 107 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea sau reprezentantul ei este obligat să comunice instanței noua adresă. În lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră recepționată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește sau nu își are sediul acolo.

Raportând normele de drept procedural citate la circumstanțele speței, în situația în care pârâtul nu a anunțat despre schimbarea sediului în perioada examinării litigiului în prima instanță, Colegiul apreciază ca fiind justificat raționamentul instanței de apel precum că actele de procedură i-au fost comunicate pârâtului în modul corespunzător, iar criticile aduse în recursul declarat, nu pot determina casarea încheierii contestate, precum nici nu justifică omiterea termenului de contestare a hotărârii primei instanțe în termenul stabilit de legiuitor.

De altfel, înscrisurile ce atestă schimbarea sediului persoanei juridice prezentate de către recurent, denotă că sediul SRL „Enwardo Investment Group” a fost modificat ulterior examinării litigiului în prima instanță (f.d.90-93)

Subsecvent, instanța de apel întemeiat a respins solicitarea de repunere în termenul de apel, având în vedere că, în ocurențele detaliate anterior, este evident că pârâtul a fost informat despre litigiul aflat pe rolul instanței, precum și a avut posibilitatea de a beneficia de toate drepturile procedurale ce-i asigură dreptul la un proces echitabil, inclusiv de a-și prezenta obiecțiile, contraargumentele la poziția reclamantului, precum și dreptul de a contesta hotărârea primei instanțe în interiorul termenului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești.

În context, Colegiul punctează că, odată ce legiuitorul a stabilit un termen strict de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii pentru exercitarea căii de atac-apelul, apelantul nu a avut decât obligația de a se conforma acestui termen.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

În final, Colegiul apreciază ca fiind corectă soluția instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termenul de apel, care a determinat restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, având în vedere depunerea acesteia în afara termenului legal, or, instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Alegațiile părții recurente inserate în recurs nu și-au găsit confirmare și nu pot fi reținute în casarea încheierii contestate, precum și în repunerea în termenul de apel, deoarece omiterea termenului de declarare a apelului este imputabilă recurentului, care nu și-a exercitat drepturile procedurale în interiorul termenului stabilit de legiuitor.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, promovat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art.13 CEDO, Colegiul relevă că, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul instituit de legiuitor.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Enwardo Investment Group”.

Se menține încheierea din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Stegărescu împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Enwardo Investment Group”, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței cu privire la încasarea contravalorii biletelor de călătorie, compensației, repararea prejudiciului cauzat, încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat